

E jako Euodie*Euodii domlouvám i Syntyché domlouvám, aby byly zajedno v Pánu. (Fp 4:2)*

1. čtení: Jan 17:1-11

Hlavní čtení: **Filipským 4:1-7****ÚVOD: BEZPODMÍNEČNÁ LÁSKA**

Milí bratři, milé sestry,

naše Rozárka spolu s ostatními spolužáky dostala ve škole úkol: Nasbírat přírodniny do školy na vyrábění panáčků. Tedy listy stromů, jehličí, kytičky, plody. A k tomu taky tělo panáčka, nějaké polínko. Uřezal jsem jí tedy špalíček z buku. Ale ten špalíček nechtěl stát na stole. A tak jsem to polínko „polechtal“ pilníkem. Ovšem tím pilníkem jsem si sedřel kůži na ruce. Rozárka přišla do dílny a z toho špalíčku byla nadšená. A přitom mě politovala: „Tati, ty jsi kvůli mně i krvácel.“ Ano, krvácel jsem. Ale nechtě! Protože jsem nešika! Vedlo mě to k zamyšlení nad životem a smrtí našeho Pána Ježíše. On také krvácel. Na golgotském kříži. Kvůli nám. Ale mnohem víc než já. A hlavně: Zcela vědomě za nás prolil svou krev. Abychom poznali Boží lásku. Abychom s laskavým Bohem žili.

Ten příběh měl ovšem ještě dohru. Rozárka přišla ze školy a říká: „Tati, všichni měli tlustý špalík. Jen já jsem měla tenký špalíček.“ A já na to: „A to vadilo, Rózi?“ „Ne, ale bylo to trapné.“ A mě v tu chvíli napadlo: „Stejně tě mám rád.“ I když nejsi spokojená, stejně tě mám rád. Jsi přece moje dcera. Jsou chvíle (a někdy i dlouhá období) v životě, kdy si ani my Boha a jeho lásky moc nevážíme. Ale on nás stejně má rád. V Kristu si nás jednou provždy zamiloval. A my jsme jeho děti.

Bratři a sestry, my nevíme, zda apoštol Pavel měl ženu a děti. Pokud ano, nikde o nich nemluví. Ale jeho otcovská láska se projevuje ve vztahu ke křesťanům a křesťanským sborům. A jeden z nejkrásnějších dokladů této veliké lásky je list Filipským.

I. VRCHOLOVÁ SPORTOVKYŇ

Dnes se společně zamyslíme nad krátkou pasáží z tohoto dopisu, ve které Pavel zmiňuje jistou Euodii. V našich končinách se toto jméno v podstatě nevyskytuje. Ale stejně si řekněme význam tohoto jména. „Dobrá cesta.“ Nebo „Ta, která se vydává dobrou cestou“.

O Euodii, podle kralických o Evody, se dozvídáme jen z tohoto dnešního oddílu. Byla to křesťanka žijící v městě Fillipoi, které leží ve východní Makedonii. V tom městě založil apoštol Pavel sbor, při své druhé misijní cestě, kolem roku 50 po Kristu. (Sk 16) A ona byla jeho součástí.

Euodie zřejmě nebyla žádná nenápadná a tichá myška sedící někde v koutě kostelíčka. Musela být významnou členkou tamního křesťanského společenství, podobně jako Syntyché. Proč si to myslím? Především proto, že ji Pavel jmenuje ve svém krátkém dopisu. Že se k ní obrací. Že ji oslovuje. Dále také proto, že o ní mluví jako o ženě, která vedla zápas za evangelium spolu s ním. Apoštol ji tedy důvěrně zná. Tento misionář, který je věčně na cestách, Euodii zná. Ona totiž spolu s ním zápasila o to, aby lidé v jejich domovině uvěřili v Pána Ježíše Krista. Zápasila a trpěla, jak Pavel naznačuje. Snášela těžkosti, podobně jako atlet připravující se na sportovní klání. Pavlovo slovo, které do češtiny překládáme jako *zápas*, zní: ATHLEIN. Slyšíte v tom tu „atletiku“? Euodie je vrcholová sportovkyně křesťanské víry. Ona se – podobně jako Pavel, Syntyché, Klement a ostatní – dost nadřela, aby v tom makedonském městě vznikl sbor, aby se sbor scházel, aby sbor žil, aby se sbor rozvíjel. Neváhala přinášet osobní oběti, možná v podobě času, nebo fyzické i duševní námahy, nebo také v podobě financí. A to ji vyšvihlo do čela filipského společenství. Podobně jako Syntyché.

Pavel také ani na chvíli nezapochybuje o tom, že její jméno je zapsáno do knihy života. Ona je Kristem milována. Ona je Kristem povolána. Ona je Kristem zachráněna. A to platí! Bez ohledu na to, jakými problémy teď Euodie prochází.

Ano, tato žena prochází problematickým obdobím. Ať už si toho je vědoma, nebo není. Pavel zmiňuje jeden vážný problém, který se musí řešit. Ne, není to její případné onemocnění. Není to únava. Není to vyhazov z práce. Nejsou to její osobní těžkosti či rodinné strasti. Pavlovi leží na srdci jeden konkrétní a veliký problém, který se netýká jen Euodie, ale také Syntyché. A když těchto dvou čelních představitelky sboru, pak také celého křesťanského společenství. Co přesně spolu ty dvě ženy řešily, kvůli čemu se rozhádaly, o co se přely a zápasily, to nikdo z nás neví. To věděli jen první adresáti tohoto dopisu spolu s jeho autorem, apoštolem Pavlem. A Pavel, jako správný duchovní otec tamního společenství, nezabíhá do detailů. Jako by říkal: *Všichni víte, o co jde. Není třeba, abych to příliš rozmazával. A vy, kteří o tom nic nevíte, nebudte zvědaví, budete brzo staří.*

II. NEJEDNOTOU TRPÍ VŠICHNI

Sorry, Pavle, ale my stejně musíme přemýšlet, o co tehdy šlo. S plným vědomím, že se nám do toho budou míchat zkušenosti z chodu našich sborů. Ty dvě ženy nejsou zajedno v Pánu. To Pavel výslovně zmiňuje. A jejich vzájemný vztah je na mrtvém bodě. Ani jedna s tím nemůže dál hnout. Jsou ve slepé uličce. Jak to víme? Pavel domlouvá také jejich nejbližšímu spolupracovníkovi, aby se jich ujal. Aby jim pomohl. Aby jim byl nablízku. Aby se pokusil o zdánlivě nemožné: Zprostředkovat smíření, odpuštění, obnovit jednotu. To dobře známe z našich sborů i z našich rodin. Někdy je třeba třetího člověka, aby pomaličku polehoučku smířil dvě rozhádané strany. Protože ani jedna už toho prvního kroku zkrátka není schopná. Když je mezi dvěma lidmi jen rýha v zemi, ještě tu rýhu lze relativně snadno překročit. Ale když se to neudělá hned na začátku, pak se ta díra zvětšuje a prohlubuje. A ejhle: Mezi dvěma lidmi je najednou celá propast. A ani jeden nemá dost sil na to, aby postavil most. Proto je třeba dalších lidí, smírců, aby jim s tím pomohli.

Apoštol Pavel tedy na dálku prosí svého věrného kamaráda, aby mezi těmito dvěma ženami začal stavět most. A sám k tomu chce také přispět. Udělá všechno, co bude v jeho silách. Co je v jeho silách? Vlastně nic moc. Pavel přece sedí ve vězení. A tak jediné, co může udělat, je napsat dopis. Dopis, který se bude veřejně předčítat při shromáždění. A z kterého ty dvě ženy uslyší svá jména. Za přítomnosti všech ostatních členů uslyší výzvu k usmíření. To asi nebylo moc příjemné...

A Pavel si je toho zřejmě vědom. Proto svá slova volí velice opatrně. Nikomu nic nenařizuje. Nic nepřikazuje.

- ² *Euodii domlouvám i Syntyché domlouvám, aby byly zajedno v Pánu.*

On jim domlouvá. On je prosí. On je povzbuzuje. On je lehce napomíná. Ale nic nepřikazuje. Nic nenařizuje. On jim nevyhrožuje. On jim nenadává. Pavel je pastýř malého sborečku. Ne šéf velké firmy. Proto se od něj ty dvě ženy nedozví ani případné sankce za neuposlechnutí. Nic takového jistě není třeba. Pavel je plný naděje, že tyto dvě zbožné ženy půjdou do sebe. Budou činit pokání. Znovu promyslí danou situaci. Promluví si spolu. Padnou si do náručí a bude zase dobře. Nejen v jejich srdci. Nejen mezi těmito dvěma šéfkami. Ale v celém sboru, který jejich hádkami trpí jak kůň.

Dost pravděpodobně šlo totiž o problémy, které se týkaly chodu a života sboru. Protože právě ve sboru se plně projeví, zda jsou dva lidé zajedno v Pánu. Třeba Euodie měla ráda tradiční zpěvy, biblické žalmy. A Syntyché se chtěla při chvále Hospodina nechat více vést Duchem svatým a zpívat nové písně, které žalmisté přece také doporučují. (Ž 33:3) Třeba Euodie chtěla, aby se budovaly pevné vztahy mezi lidmi ve sboru. A Syntyché to táhlo spíš ven, mezi nevěřící lidi. Třeba Euodie toužila po čistě biblickém vyučování. A Syntyché v tom viděla mrtvou, bezduchou literu. Třeba Euodie ve svém učení kladla veliký důraz na Boží moc a jeho řízení celého vesmíru do posledního detailu. A Syntyché zase více mluvila o Boží lásce, která dopřává lidem svobodu. Třeba Euodie nechtěla moc spolupracovat s ostatními sbory. Jen s těmi, které víru v Krista vnímají úplně stejně jako filipští. A Syntyché toužila po širší ekumenické spolupráci. Třeba Euodie kladla důraz na pastorační práci mezi nejstaršími členy sboru. A Syntyché se věnovala víc mládeži.

Co jsem ještě nezmínil? Spory ohledně starých a nových zpěvníků? Odvody do personálního fondu? Kalíšky versus kalichy při večeři Páně? Způsob vytápění sborových budov? Koho zvat a koho nezvat na kazatelnu? Křtít či nekřtít děti? Rodinné neděle, ano či ne? Vztah sboru k manželství lidí stejného pohlaví? Je tolik oblastí, ve kterých si ty dvě ženy nemusely rozumět. Tolik oblastí, které se mohly stát roznětkou pro pořádný výbuch v tom křesťanském společenství.

A sbor se na jejich spory díval. Řadoví členové poslouchali donekonečna argumenty obou žen, obou stran. A někteří se přiklonili k Euodii, jiní k Syntyché. Někteří váhali a nechtěli se připojit ani k jedné z nich. A jiní uvažovali, že se z toho rozhádaného spolku musí dostat pryč. Že musí odejít. Že začnou chodit jinam. Nebo že raději zůstanou doma a bohoslužby si úplně odpustí. Aby člověk do shromáždění chodil se staženým žaludkem a při odchodu mu bylo na zvracení, to je opravdu lepší zůstat v klidu u televize.

III. JEDNOTA JE PLODEM SPOLEČNÉHO ÚSILÍ

Všimněte si, bratři a sestry: Pavel vůbec neřeší, která z nich má pravdu na své straně. To je totiž při hádkách o sborové záležitosti často nezjistitelné. Copak my tušíme, jak rády či nerady budou naše děti zpívat z nových zpěvníků? Copak my s jistotou víme, zda je pravdivější ta či ona teologická myšlenka, ten či onen výklad Písma? Copak my víme, zda se nám do budoucna vyplatí zůstat součástí ČCE, i přesto že to bude stát veliký peníz? Copak my vůbec víme, jestli zde bude toto evangelické společenství ještě za dvacet let živé? Často víme jen velmi málo. Nebo takřka vůbec nic. Vždyť jsme poutníci kráčející po dobrých cestách Páně. Všechno ukáže čas. Všechno nám ukáže Pán.

A proto musíme být zajedno v Pánu. A ne tvořit skupiny a zájmové kroužky uvnitř sboru. Jednota sboru, to je naprostý základ. Protože tím pravým základem je jeden Pán. Ježíš Kristus, kterého společně uctíváme,

přestože zde na zemi ho neznáme úplně dokonale. Pán Ježíš, kterému se jistě líbí jakákoli chvála vycházející z radostného a otevřeného srdce. Pán Ježíš, který nás jistě podepírá v našem hledání směru, kterým by se společenství mělo vydávat. Pán Ježíš, který nám jistě odpouští, když z pravé cesty scházíme, nejen jako jednotlivci, ale i jako celé společenství.

Být zajedno v Pánu. To po nás nechce Pavel. To po nás chce sám Pán. A to neznamená, že ze sboru musí zmizet všechny hádky, vášnivé diskuze, vzájemný nesouhlas. Být zajedno v Pánu: To znamená, že ze sboru nesmí zmizet odpuštění, ani mírnost, ani vzájemný respekt a úcta.

Bratři a sestry, já jsem velice rád, když se ve sboru diskutuje. A třeba i vášnivě. Já to přímo miluji. Tam, kde se totiž diskutovat přestalo, tam není pokoj. Tam je smrt. Tam už zřejmě nikomu o nic nejde. Anebo tam zvítězil jeden demagog, kterému se nikdo nechce postavit, a proto všichni ze strachu mlčí. A všichni s přibývajícím časem nakonec mají sbor na háku. Nesouhlas, hádky, argumentace, ostré debaty: To všechno se dá vést s touhou druhého nezranit, přemýšlet o jeho vlastních postojích, snažit se nalézt kompromis, a hlavně zůstat pokorný a mírný.

Být zajedno v Pánu, to se snadno doporučí. Mnohem hůř se toho v praxi dosáhne. Proto nás Písmo vede k tomu, abychom na tom pracovali. My budeme plně zajedno v Pánu až u Pána. Ale k této jednotě smíme směřovat už tady a teď. Smíme a máme se o ni snažit. Smíme s důvěrou prosit Ducha svatého, aby nám v tom vydatně pomáhal.

Bratři a sestry, přemýšlíte, zda se nakonec ty dvě ženy udobrily? Možná ano, možná ne. S jistotou víme jedině, že Pán jistě nepřestal milovat ani Euodii, ani Syntyché. A Pavel se za ně určitě nepřestal modlit.

Modleme se: *Pane Ježíši Kriste, tobě leží na srdci, abychom v tobě byli jednotní. Nevedeš nás k ubíjející, hloupé a mrtvolné jednotě. Ale k živé jednotě, která má svůj základ v tobě, ve tvé lásce. K živé jednotě, která se stále utváří pomocí společné stráveného času, pomocí rozhovorů, studia, sdílení zkušeností, svědectví, ale také modliteb. My toužíme po tom, aby náš sbor byl živý, ale aby se zde lidé přitom nehádali do krve. Aby každý z nás dostal prostor svobodně dýchat a radostně se podílet na tvorbě tohoto společenství. Ved' nás svým Duchem k pravé jednotě. Amen.*